

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, și de avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

STEGARESCU Sergiu XXXXX, *născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.03.2020– 23.06.2020;

Instanța de apel: 21.07.2020 – 10.11.2020;

Instanța de recurs: 15.01.2021 – 17.02.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central, din 23 iunie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Stegarescu Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 u.c. – 15.000 lei în beneficiul statului.

Corpurile delictive: un plic de culoare albă în el fiind un pachet de culoare albastră cu inscripția pe el „Marlboro” în interiorul căruia se află masă vegetală uscată mărunțită de culoare verde cafenie, cantitatea de 2,16 grame - care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Strășeni, s-a dispus a fi nimicite, după intrarea în vigoare a sentinței.

S-a aplicat în privința inculpatului măsura preventivă, obligarea de a nu părăsi țara, menținând-o până la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Stegarescu Sergiu conștientizând pericolul social al acțiunilor sale, având intenția directă îndreptată spre circulația ilegală a drogurilor, fără scop de înstrăinare, a păstrat ilegal droguri, până la 05.09.2019 în jurul orelor 07:00, când în urma efectuării percheziției la domiciliu său, amplasat pe adresa XXXXX, în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr. 2019330265, în urma căreia a fost depistat și ridicat un pachet de țigări de

culoare albastră cu inscripția „Marlboro”, în interiorul căruia se afla masă vegetală uscată și mărunțită de culoare verde-cafenie, ceia ce conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-1-R-3911 din 16.10.2019, reprezenta marijuana cu masa totală de 2,16 gr (masă uscată) care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Marijuana, se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, incluse în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2014 și modificările ulterioare cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, Tabelul 1. „Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”. Lista nr. 1. „Substanțele stupefiante”. Cantitatea substanței stupefiante - marijuana cu masa totală de 2,16 gr (masă uscată), conform Listei substanțelor narcotice aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Stegarescu Sergiu să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 525 u.c. ceea ce constituie 26.250 lei și să fie încasată din contul lui în beneficiul statutului cheltuielile judiciare în mărime de 1680 lei.

Luând în considerație motivarea instanței de fond, apelantul menționează faptul că, deși, raționamentele expuse în sentință în partea ce tine de stabilirea pedepsei inculpatului sunt întemeiate, instanța de judecată totuși nu a ținut cont de prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal potrivit cărora mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 u.c., iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material - până la 20.000 u.c., luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii și totodată, nu a motivat în nici un fel aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege așa cum stabilește art. 394 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală.

Instanța de judecată a omis să se expună asupra cheltuielilor de judecată, contrar prevederilor art. 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței parțial, în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile de judecată, și s-a pronunțat o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încasat de la Stegarescu Sergiu în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 1680 lei. În rest sentința atacată s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Sentința primei instanțe a fost contestată de procuror în partea stabilirii pedepsei și nesoluționării chestiunii cu privire la cheltuielilor judiciare, ce ține de încadrarea juridică și vinovăție inculpatului, sentința nu a fost atacată.

Privitor la numirea pedepsei penale, s-a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Conform art.16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Stegarescu Sergiu se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Ca circumstanțe atenuante, în baza art. 76 Cod penal, s-a reținut săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare. Circumstanțe agravante, în baza art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

La stabilirea și individualizarea pedepsei în temeiul art. 75 alin.(1) Cod penal, instanța de fond corect a reținut lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, a ținut cont de personalitatea inculpatului, care se căiește sincer de cele comise, a recunoscut vina pentru faptele comise,, nu are persoane la întreținere, nu este angajat în câmpul muncii, deține grad de invaliditate, se află la evidență la medicul psihiatru din 16.07.2008 cu diagnoza: retard mintal mediu, și la medicul narcolog din anul 2016 cu diagnosticul: consumator de drog Cod: F55.06, concluzionând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 300 u.c. ceea ce constituie suma de 15.000 lei.

Scopul pedepsei penale nu este ca, aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea fetei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Astfel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate în partea nesoluționării chestiunii privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul

inculpatului a sumei de 1680 lei, suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară, instanța de apel potrivit art. 227 -229 Cod de procedură penală a ajuns la concluzia trecerii cheltuielilor de judecată în contul inculpatului.

Subsecvent, a menționat că, potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative” în vigoare din 09.02.2017, au fost operate modificări la art. 143 Cod procedură penală, potrivit căror aliniatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel a reiterat că potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod procedură penală, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară. În consecință, s-a impus soluția enunțată în concluzia sus menționată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul și avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului au atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel.

6.1 Procurorul prin cererea de recurs, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în partea pedepsei numite și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivare a menționat că, instanța de apel eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal și la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale, modul în care a fost comisă infracțiunea prin impactul acesteia asupra întregii societăți. Prin urmare, s-a stabilit inculpatului o pedeapsa sub minimul sancțiunii prevăzute de partea generală a Codului penal.

Instanța de apel menținând pedeapsa numită lui Stegarescu Sergiu nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante ce lipsesc, și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimul prevăzut de sancțiune se consideră echitabilă atunci când s-au constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

În cumul cu cele menționate, la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de art. 64 alin. (3) Cod penal, or potrivit acestei norme penale, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 u.c.. Cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și inculpatul urma să beneficieze de o reducere a limitelor de pedeapsă, totuși în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal, limita minimă de pedeapsă nu poate fi mai mică decât limita generală de 500 u.c..

6.2 Avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea încasării cheltuielilor de judecată, cu respingerea solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată și menținerea sentinței.

În motivare recurenta a indicat că, nu este de acord cu decizia în partea încasării de la Stegarescu Sergiu a cheltuielilor de judecată și anume cheltuielile pentru expertizele judiciare. Apărarea atrage atenția la faptul că inculpatul și-a recunoscut pe deplin vina, a colaborat activ cu organele de urmărire penală, este de acord cu pedeapsa aplicată de către instanța. Obligația statului este în colectarea probelor necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implică asumarea cheltuielilor aferente procesului.

Inculpatul nu a solicitat personal numirea și efectuarea raportului de expertiză, aceasta a fost dispusă de organul de urmărire penală în vederea administrării probelor. Urmare cheltuielile pentru efectuarea expertizei urmau a fi lăsate în seama statului.

7. Avocata Mîrzîncu Aurelia în interesele inculpatului, a depus referință la recursul ordinar depus de procuror, prin care solicită respingerea cererii ca inadmisibil.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din conținutul cererilor de recurs rezultă, că procurorul critică hotărârea în partea stabilirii pedepsei, solicitând să fie casată decizia instanței de apel cu remitere la rejudecare pentru a-i aplica inculpatului o amendă mai mare, iar avocata contestă încasarea cheltuielilor de judecată.

8.1 Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în latura pedepsei, când se constată că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Se reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei amenzi mai mari.

Colegiul Penal susține integral argumentele expuse supra de instanța de apel, raliindu-se la părerea că în privința inculpatului urma a fi aplicată pedeapsa sub formă de amendă prevăzută de sancțiunea art. 217 alin. (2) Cod penal și prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În general, instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de prevederile art. 75-

77 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor, limitele în raport de circumstanțe agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului. De facto, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că s-a încălcat legea penală sau cea procesual-penală la aplicarea pedepsei și la stabilirea limitelor acesteia, sau a modului de executare, fiind inacceptabil faptul că partea acuzării pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a circumstanțelor de fapt din sentința primei instanțe și din decizia instanței de apel nu pentru a fi corectată vreo eroare judiciară, ci doar în vederea stabilirii unei pedepse puțin mai aspră în privința inculpatului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul de funcționare a acestei căi de atac.

Supunând analizei subsidiare actele cauzei, Colegiul constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în speță, cu certitudine nu a fost admisă de instanțele ierarhic inferioare. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar și se mențin în vigoare până în prezent.

Potrivit celor conținute în decizia instanței de apel, Colegiul Penal constată că, la determinarea modului de executare a pedepsei instanța de apel a ținut seama de următoarele împrejurări: că inculpatul a recunoscut fapta incriminată prin rechizitoriu și vinovăția lui de comiterea acestora, s-a căit sincer, a comis o infracțiune ușoară conform art. 16 Cod penal, fără antecedente penale și săvârșirea pentru prima dată o infracțiuni.

De menționat că în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării procurorului de a stabili inculpatului o pedeapsă cu quantumul mai mare decât cel stabilit de prima instanță-500 u.c.. Din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele ce vizau pedeapsa, circumstanțele atenuante ce au influențat asupra operațiunii de individualizare a acesteia.

În același sens, se notează că, însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, prevede că pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei are ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele

prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, după cum s-a menționat mai sus.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

8.2 Din conținutul cererii de recurs a avocatei, se constată că recurenta nu face trimitere la careva temeieri de casare stipulate de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. În general, cerința textuală a acestui recurs constă în critică vis-a-vis doar de încasarea cheltuielilor judiciare pe care Curtea de Apel le-a încasat din contul inculpatului, astfel colegiul se va expune în continuare pe acest motiv.

Afirmația recurente precum că instanța de apel nefondat a încasat suma de 1680 lei de la inculpat, Colegiul penal reține ca fiind argumentată poziția instanței de apel, deoarece, potrivit art. 227 Cod procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și aceste cheltuieli judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, iar conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

De menționat că, cauza penală a fost examinată de instanța de apel referitor la neîncasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, și a argumentat concluzia privind casarea parțială în latura cheltuielilor judiciare. Astfel, instanța de apel corect a conchis necesitatea încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat în folosul statului, concluzie pe care o preia în deplină măsură instanța de recurs.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o o acceptă și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurențelor nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, și de avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe STEGARESCU Sergiu XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion